

སྡེ་ཚན་ཀྱི་པ།

བཀོད་སྒྲིག་ འོག་གི་དྲི་བ་ཚུ་ལུ་ ལན་བཞི་རེ་ཡོད་ས་ལས་ ལན་ངོ་མ་འདི་གདམ་ཁ་རྒྱབ་སྟེ་ ཀྱི་རྟགས་དང་སྒྲགས་ལན་གྱི་ས་
སྟོང་ནང་བྲིས། སྒྲགས་ ༡X༡0=༡0 |

- ༡ Among the four pillars of GNH, 'preservation and promotion of culture' helps us to uphold the identity of Bhutanese culture. What is the equivalent term for the phrase in the inverted commas: སྔར་སྟོལ་ལམ་ལུགས་

- ཀ རྒྱལ་སྟོང་དང་གོང་འཕེལ།
ཁ བདག་འཛིན་འཐབ་ནི།
ག རྒྱལ་སྟོང་འབད་ནི།
ང གོང་འཕེལ།

ལན། _____

- ༢ ཡིག་འགྲུལ་གྱི་རིགས་ལས་ཁྲིམས་ལུགས་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ དཔང་པོ་བཙུག་མ་དགོ་པའི་ཡིག་རིགས་གཉིས་པོ་དེ།

- ཀ agreement and petition
ཁ application and statement
ག personal letter and agreement
ང application and personal letter

ལན། _____

- ༣ Which of the following phrases carries equivalent meaning of 'the truth of the sources of suffering'?

- ཀ མེ་གིས་འཛིག་པ་ཤེས་ནི་ནམ་ལས་ མེ་གུར་ལག་པ་བཤེད་ནི་ལས་འཛོམ་མི་ལུ་ འགོག་པའི་བདེན་པ།
ཁ མེ་གིས་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ ཚམ་ཡིན་པ་ཤེས་མི་ལུ་ སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ།
ག སྤྱད་བསྐྱེད་ག་ར་འབྱུང་སའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་པ་ལས་ ཀྱན་འབྱུང་གི་བདེན་པ།
ང ཞི་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཆེད་དུ་ ལམ་འཛོལ་བས་ན་ལམ་གྱི་བདེན་པ།

ལན། _____

༤ རྒྱུ་ཆེ་ཏྲ་དང་མ་འབྲེལ་ན། སློམ་ཆེ་སྒྲིབ་ཆ་བརྒྱབ་མི་ཤེས། ཁྱེད་པའི་དབྱེ་གཏམ་འདི་གི་གོ་དོན་ ལ་གསལ་འབད་སྟོན་མི་
མིང་ཆེན་འདི་ འོག་གི་ཚུ་ལས་ག་སྟོ་?

- ཀ Childhood
- ཁ Experience
- ག life journey
- ང Stable keeper

ལན། _____

༥ Which of the following statements is the most appropriate definition of
NEWS in Dzongkha?

- ཀ ཐུགས་སྟོའི་དོན་ལུ་མི་དམངས་སྟོ་སྟོན་གྱི་ལས་རིམ་ཅིག་ལུ་སྒྲིབ་ཨིན།
- ཁ ཕམ་དང་བུ་གཞིའི་བར་ན་མཐུན་འབྲེལ་གོ་བསྐྱར་འབད་བའི་ལས་རིམ་ཅིག་ཨིན།
- ག རྩིས་ལུ་འགོ་བཙུག་པའི་སྐབས་ ཁེ་སང་གི་དོན་ལུ་ རྩིས་བསྒྲགས་འབད་མི་ལུ་སྒྲིབ་ཨིན།
- ང གནས་སྐབས་དང་འབྲེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཚུ་ མི་དམངས་ལུ་ གོ་བཟླ་སྟོན་པའི་བྱ་རིམ་འདི་ལུ་སྒྲིབ་ཨིན།

ལན། _____

༦ མངོན་ཤེས་ལུ་ཟེར་བའི་སྐབས་ མངོན་ཤེས་ཟེར་མི་འདི་ ཨིང་སྐད་ཀྱི་ཐོག་ལུ་འབྲེལ་བཤད་རྒྱབ་པ་ཅིན་ག་ཅི་འོང་ནི་མས་?

- ཀ Power to perceive things that are not present in the senses
- ཁ Forsee something that may occur in the future
- ག A reasoning statement about the future
- ང To foresee the happening of something

ལན། _____

ཡ THEME is one of the elements of a short story. Explain the term in Dzonglha. སྤྱང་གི་

ཀ རྫོང་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ལུ་གོ་ནི་ཡིན།

ཁ བརྫོང་དོན་འདི་ལུ་གོ་ནི་ཡིན།

ག བཅུད་དོན་འདི་ལུ་གོ་ནི་ཡིན།

ང བྱད་ཆོས་འདི་ལུ་གོ་ནི་ཡིན།

ལན། _____

༤ ཞབས་ཁྲ་འདི་ གདངས་དབྱངས་དང་ སྟན་ཆ་གཅིག་ཁར་འཐེན་དགོ། ཟེར་མི་འདི་ཡིང་སྐད་ནང་ཕབ་པ་ཅིན།

Song is sung

ཀ with words and music

ཁ with music and tune

ག in the form of tune

ང in a form of phrase

ལན། _____

༩ The term 'announcement' is translated in Dzongkha as

ཀ རྫོང་བསྐྱབས།

ཁ རྒྱང་བསྐྱབས།

ག བྱབ་བསྐྱབས།

ང གསལ་བསྐྱབས།

ལན། _____

- ༡༠ ལྷ་ཡིག་དང་ལྷ་ཚོག་གི་འདྲ་བའི་ཁྱད་ནམ་འདི་
- ཀ Surety and witness
- ཁ Witness and salutation
- ག Address and salutation
- ང Salutation and surety

ལན། _____

སྡེ་ཚན་ཁ་པ།

བཀོད་རྒྱ། འོག་གི་དྲི་བ་བརྩམས་ཆ་མཉམ་ལུ་ ཚད་ལྡན་གྱི་ཐུང་ཀྱ་རེ་བྲི་དགོ། ལྷ་གས་ ༡༠X༡=༡༠ །

༡ ཐུང་ཐུང་ཀྱ་གི་ཁྱད་ཚོས་ལེ་ཤ་ཡོད་པའི་གས་ལས་ ཁྱོད་ར་གིས་ཤེས་མི་གཉིས་ཨིང་སྐད་ནང་བྲིས།

ལན། _____

༢ རང་གིས་ངན་སྦྱོད་མ་བྱས་ན། རྒྱ་བྲིན་གྱིས་ཀྱང་སྐད་མི་རུས། ཁྱེད་མི་ལེགས་བཤད་འདི་ཚོང་ཁ་ནང་བཤད་པ་རྒྱབས།

ལན། _____

༣ གྲུག་ཀྱི་ལའ་གི་ གོང་འཕེལ་གི་གཞི་རྩ་གཙོ་བོ་ རྒྱལ་ཡོངས་དཀའ་སྤྱོད་དཔལ་འཛོམས་འདི་ཡིན། གོང་གི་བཛོད་
ཆོག་འདི་གི་བཅུད་དོན་ཡིང་སྐད་ནང་བྲིས།

ལན།

༤ Following are the terms frequently used in the formal correspondences.
Define them in Dzongkha.

a) Notification b) Announcement

ལན།

༥ ཚོང་བསྐྱགས་ཟེར་མི་འདི་ཚོང་བསྐྱར་གི་དོན་ལུ་ མི་དམངས་ལུ་ བན་སྤེལ་འབད་བའི་ཡིག་རིགས་ཅིག་ཡིན། གོང་གི་ངེས་
ཆོག་འདི་ཡིང་སྐད་ནང་སྐད་སྦྱར་འབད།

ལན།

- 6 Letter writing is an important means of communication. A letter must constitute the features like salutation, address, body, date, etc. in order to convey the message clearly. Translate the underlined words in Dzongkha.

ལན།

- 7 'Giving without expecting a reward is called generosity.' Translate this statement in Dzongkha.

ལན།

- 8 འོག་གི་བརྗོད་མཚམས་འདི་ལྷག་ཞིན་མ་ལས་ དེའི་དོན་དག་ངོམ་ག་ཅི་ཡིན་ན་ ཡིང་སྐད་ནང་བསྒྱུར་ཏེ་བྲིས།
 ཁྱེད་འདི་གི་བརྗོད་དོན་འདི་ ང་བཅས་རའི་མི་ཚོ་ནང་ འབྲུང་བའི་གནས་སྤངས་ཚུ་ལས་ བན་གཞོད་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་ཚུ་
 དབྱེ་བ་ཕྱེ་སྟེ་ རང་གི་རྒྱུད་ལུ་ལེན་ཐབས་ཀྱི་སྐོར་ལས་བཤད་པ་ཡིན་པས།།

ལན།

༧ གཙང་མོ་དང་ནའལ་ཁ་ལ་སོགས་པའི་སྟན་ཅོམ་ཚུ་ སྐད་བསྐྱར་འབད་བའི་སྐབས་ལུ་ ང་བཙས་རའི་གཞུང་སྐད་ཚོང་ཁ་
འདི་ ཡར་རྒྱས་རྒྱ་ཆེ་བྱ་སྤེ་བཏང་ཚུགས་པའི་སྐོར་ལས་ ཨིང་སྐད་ནང་ལུ་ཁྱེད་ཀྱི་བཀའ་ཏེ་བྲིས།

ལན།

༡༠ Witness is a person in a law court who states what he/she knows about a legal case or a particular person. He/she also plays a vital role in signing an agreement between the two parties. Explain in Dzongkha, why a witness has to sign an agreement.

ལན།

སྒྲིལ་ཆེན་གྲག་པ།
བཀོད་ཀྱི། འོག་གི་བྲི་བ་ལྟེ་ལས་ཀྱི་གདམ་ཁ་རྒྱ་བ་སྒྲིལ་ན་བྲི་དགོ།

སྐབས་ ༢༥༡༠=༢༠

བྲི་བ་དང་བ།

༡ འཆམ་ཆོ་རྒྱུ་གཏམ་མ་བཤད། རྒྱ་གསལ་ཆོ་ལ་ལན་མི་འཕྱོར། ཟེར་མི་དཔྱེ་གཏམ་འདི་ནང་ལུ་ འོག་ཐིག་འཐེན་ཏེ་
ཡོད་པའི་མིང་ཆོག་ཚུ་དང་དོ་མཉམ་པའི་མིང་ཆོག་རེ་ཡིང་སྐད་ནང་བྲིས། (༥)

ལན།

ཁ Write a leave application in Dzongkha to your principal. Your letter should contain all the elements of modern method of letter writing. (༥)

ལན།

[illegible]

ཐི་བ་གཉིས་པ།

Notification

- ༧ This is to notify that the School Evacuation Team should make the arrangement of ambulance immediately and provide necessary assistance to all victims in the events of disaster. Give the equivalent terms in Dzongkha for the underlined words in the above notice. (ལ)

ལན།

- ཁ Given a chance, what would be the most inspiring story in Dzongkha that you would narrate to the audience in a story telling contest? Your story should end with, 'He is my real hero who inspired me.' (ལ)

ལན།

དྲི་བ་གསུམ་པ།

ཀ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ ལམ་སྲོལ་དང་སྐད་ཡིག་གིས་ཕྱག་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན། སྐད་ཡིག་མ་འདྲམ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཚུམ་
རིག་ཡང་ལེ་ཤ་རང་དར་བྱབ་འགྱུ་སྟེ་ཡོད་པ་ལས་ ད་རེས་ནངས་པའི་ན་གཞོན་ཚུ་ལུ་ སན་པ་རྒྱ་ཆེ་བླ་སྟེ་འབྲུང་སྟེ་ཡོད།
ཚུམ་རིག་ཚུ་གི་གསལ་ལས་ གློ་བཟེ་དང་གཙང་མོ་བཟེ་མི་གཉིས་པོ་དེ་ག་བཟུམ་ཅིག་ལུ་སྤྲོ་བ་ཡིན་ན་གི་སྐོར་ལས་ ཡིང་སྐད་
ནང་གིས། (ལ)

ལན།

ཁ འཇམ་གླིང་འདི་ནང་གནས་པའི་ སྟག་ཆགས་ག་ར་བདེ་བ་དགོ་མི་དང་ སྟག་བསྐལ་མ་དགོ་མི་ཙང་ཙ་ཨིན་རུང་ སྟག་ཅན་
དེ་ཚུ་གིས་ རྟོར་དང་ཕག་པ་ལ་སོགས་པའི་དུད་འགོ་ཚུ་ དམར་གསལ་དེ་བཟའ་མི་ལུ་བཟླ་བ་ཅིན་ དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་
ནང་ལས་ རང་གི་ལུས་ལ་དཔེ་ལོང་ལ། །གཞན་ལ་གཞོད་པ་མ་བྱེད་ཅིག།
ཟེར་མི་འདི་ལུ་ཚུད་ཀྱིས་ངོས་ལེན་འབད་འོང་ག་? ག་ཅི་འབད། ཆོས་སྐད་ནང་ལུ་ཁྱུངས་བཀལ། (ལ)

[illegible]

ཨི་བ་བཞི་པ།

ཀ། གྲོས་གཞི་དང་གྲོས་ཚད་ཟེར་མི་འདི་ག་ཅི་བཟུམ་ཅིག་ལུ་སྒྲུབ་ཨིན་ན་གི་ གོ་བ་ཨིང་རྒྱུད་ནང་བྲིས།

(༤)

ལན།

7. The **traditional method** of writing letters in the past had been a very successful means of communication. However, in the recent years, the modern method of letter writing has rapidly overcome the earlier practice. As a youth, which method do you prefer? Why? Provide your view in Dzongkha.

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and extend across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

དྲི་བ་ལྟ་པ།

ཀ ཟུར་སྒྲགས་འབད་ཡོད་པའི་སྤྱང་འདི་ ལེགས་ཤོམ་འབད་ལྷག་ཞིན་མ་ལས་ ནང་དོན་ཚུ་ག་ཅི་གི་སྐོར་ལས་ཨིན་ན་
གྲུལ་ཐིག་ལྟ་པའི་མི་དོན་མཚམས་ག་ཅིག་ནང་ བརྟུང་བསྐྱེད་ཨིང་སྐད་ནང་བྲིས། (ལ)

ལན།

ཁ The youths of today are being increasingly influenced by the popular foreign culture and modern songs. This has become a major concern for the government because only a handful of the youths are inspired by our own traditional songs and music. Examine the above statement carefully. Should the government be concerned about this situation? Justify your answer in Dzongkha. (ལ)

ལན།

[illegible]

ཐི་བ་བྱུག་པ།

ཀ ང་བཅས་རའི་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བརྟན་བཞུགས་ཀྱི་ཆོག་ འོག་ལུ་བཀོ་དེ་ཡོད་མི་འདི་ནང་ལས་ ཆོག་རྒྱུ་གང་རུང་
ཐུ་ཨིང་སྐད་ནང་སྐད་བསྐྱར་བྱེད་པ། (ལ)
འབྲུག་ཙན་དན་བཀོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་། དཔལ་ལུགས་གཉིས་བསྟན་སྤྱོད་བའི་མགོན། འབྲུག་རྒྱལ་པོ་མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆེ། སྐུ་འཁྱར་མེད་བརྟན་ཅིང་ཆབ་སྤྱོད་འཕེལ། ཆོས་སངས་རྒྱལ་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས། འབངས་
བདེ་སྤྱོད་ཉི་མ་ཤར་བར་ཤོག།

ལན།

14 Differentiate between a meeting resolution and a court verdict in Dzongkha.

(4)

[illegible]

འི་བ་བདུན་པ།

ཀ འོག་གི་དོན་མཚམས་འདི་ ལྷག་ཞེན་མ་ལས་ ཡིང་སྐད་ནང་ཚུལ་མཐུན་འབད་ སྐད་སྦྱར་འབད་ད། (ལ)
དང་སྤྱ་གཡུས་ཅིག་ནང་བུ་ཅུང་དོ་ཇེ་ཟེར་མི་ཅིག་དང་ཕོ་ཀན་མོ་ རྒྱལ་མཚན་ཟེར་མི་སྤྱན་ཆ་གཉིས་ཡོད་པ་མས། ཁོང་གཉིས་
ལུ་ཚུང་ཁྱ་བསྐང་ཨ་པ་གིས་ ཨ་ཏྲག་ར་བྲངས་དོ་ཡོད་པ་ཨིན་མས། དེ་སྤྱེ་ཨིན་ཅུང་ དོ་ཇེ་གིས་ཁོ་རའི་ ཨམ་སྤྱ་དང་ཨ་ལོ་
ཚུ་ལུ་བུམས་སྦྱོང་གི་ཐོག་ལས་ བདག་འཛིན་འཐབ་སྤྱེ་མི་ཚེ་མཇུག་བསྐྱུ་ནི་ལུ་ཙ་འགོངས་དོ་ཡོད་པ་ཨིན་པས། དེ་འབད་མ་
ད་ ཕོ་ཀན་མོ་རྒྱལ་མཚན་དེ་གིས་ ཁོ་རའི་ཨམ་སྤྱ་དང་ཨ་ལོ་ཚུ་ལུ་ ཁོ་ར་ལུ་ཨ་པ་གིས་འབད་དོ་བཟུམ་སྤྱེ་ར་ ཨ་ཏྲག་ར་
ད་ཀྱང་སྤྱག་བཏང་བཟུག་དོ་ཡོད་པ་ཨིན་མས་གོ།

ལན།

ཁ Analyze and write in Dzongkha at least five differences between a petition and an application. (ལ)

ཁི་བ་བརྒྱད་པ།

ཀ འོག་ལུ་བཀོད་དེ་ཡོད་མི་དམ་པའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་ཆོག་ཚུ་ རེ་རེ་བཞིན་ཨིང་སྐད་ནང་སྐད་བསྐྱར་རྒྱབ་སྤྲོད་པུ། (ལ)

ཀ- སྐྱེ་མཆེད་བརྩུག་ཉིས།	ཁ- ཡུང་པོ་ལྷ།
ག- ཆད་མེད་བཞི།	ང- སྤོམ་པ་གསུམ།
ཅ- ལམ་ལྷ།	ཆ- སེང་ཕྱིན་དུག།
ཇ- སྤོ་ལྷོག་རྣམ་གཞི།	ཉ- མཛོན་ཤེས་ལྷ།
ད- བདེ་བ།	ཐ- ཉོན་མོངས་པ།

ལན།

ཁ In what situation would the proverb, ‘an old man’s experience is better than that of a young man’s knowledge,’ be appropriate. Explain in Dzongkha. (ལ)

ལན།

བློ་བཟང་ལྷ་མོ།

༡ འོག་གི་གན་རྒྱ་འདི་ ལེགས་ཤོམ་སྟེ་ལྷག་ཞིན་ལས་ ཨིང་སྐད་ནང་སྐད་བསྐྱར་རྒྱབས། (ལ)

༢ ད་ལན་ རང་ལུགས་གན་ལོ་ ཤིང་མོ་ལུགས་ལོ་ ལྷ་ཡ་ པའི་ཆོས་ལྷ་ ལྷ་ གཡུས་སྐྱུ་ཕྱི་ སངས་ལུལ་རྟེན་འོག་
དབང་འདུས་པོ་བྱང་རྒྱུ་ལས་ རིམ་ལྷ་བ་རྟོག་ལག་ཁྱེར་ཨང་༡༡༠༡༡༠༠༠༣༤༥ ཅན་མ་དང་། གཡུས་བར་པའི་
ས་ བར་པ་རྟེན་འོག་ ཐིམ་ཕུག་རྒྱུ་ལས་ རིམ་ལྷ་མོ་རྟོག་ལག་ཁྱེར་ཨང་ ༡༡༤༡༡༤༡༤༡༤༣༤ ཅན་མ་ གཉིས་
ཀྱི་བར་ན་བཟོ་བསྐྱབས་པའི་གན་རྒྱ་འདི་ནི། རིམ་ལྷ་བ་གི་བདག་དབང་ལུ་ཡོད་པའི་ས་ཆ་ཨེ་ཀར་༡ འབད་མི་སྐྱུ་ཞིང་
ལས་འོག་མ་ཟེར་ མི་འདི་ ད་རེས་ རིམ་ལྷ་མོ་གིས་དབུལ་བཟུམ་འབུམ་ལྷ་ རྟོག་ཐོག་ལས་ཉེ་སྟེ་ཡོད་པ་ཨིན།
གན་དོན་འདི་གི་ཐོག་ལུ་བྱུལ་ལས་ བྱ་སྐྱབས་མ་ བདེམ་མི་འཐོན་ནི་གི་དོན་ལུ་གཡུས་དཀར་པ་སྐྱི་ས་ སྐྱིས་སྐྱོད་རྟེན་
འོག་ ཐིམ་ཕུག་རྒྱུ་ལས་རིམ་ལྷ་མོ་རྟོག་ལག་ཁྱེར་ཨང་༡༡༤༡༡༤༡༤༣༤༥༤ ཅན་མ་འཆང་མི་འཛོམས་དཔང་
བཟུགས་ཐོག་ ལས་གན་རྒྱ་འདི་བཟོ་སྟེ་ཡོད་པ་ལས་ གཡུས་སྐྱུ་ ཅ་ཕན་ག་གི་ཁ་ཐུགས་ལས་ གན་དོན་དེའི་
ཐོགས་ལུ་ ཉོགས་བཤད་ དེ་ཐོན་རུང་ དཔལ་ལྷན་འབུག་པའི་ ཁྲིམས་ ལུགས་ལྷ་མོ་ཁྲིམས་གང་གནང་
ཕུག་ཞུ་ནི་ཟེར་བའི་གན་འཛིན་ལུ།

རིམ་ལྷ་བ་གི་རྟགས།	<input type="text"/>
རིམ་ལྷ་མོ་གི་རྟགས།	<input type="text"/>
དཔང་པོ་ཀླུ་གི་རྟགས།	<input type="text"/>

ལན།

Article 5 of the constitution of the kingdom of Bhutan provides that it is the fundamental duty of every citizen to conserve the natural environment for the present and future generations. On the other hand, the number of vehicles in the country is significantly increasing. How do you think to control the increasing number of vehicles without imposing the ban on the import to support the government's move towards conserving the environment? Write in Dzongkha.

[illegible]

Behavior

Once there were two brothers in a neighborhood. The younger one called Dorji was a very sober, gentle, soft spoken and generous person who used to help everyone and look after his family in the best possible way that he could. The elder one Gyaltsen was just an opposite person who used to be always drunk, very rude and used to swear at everyone he came across. Also he used to quarrel with his wife and beat the children every time creating misery in the family and disturbing the whole neighborhood.

The neighbors used to wonder about those two complete different home atmospheres of the two brothers though they were siblings. One day a neighbor approached Dorji and asked “Dorji, you are a good father to your children and a good husband too. For us, you are the best neighbour and an exemplary family man. But why is your brother just the opposite?” Dorji answered, “when we were young our father used to come home drunk everyday and pick up quarrel with our mother and beat us. From that time on, I promised to myself that I would never drink and mistreat my family and that I would always keep my family happy as long as I lived.

Then the neighbor went to the elder brother and asked the same question. Gyaltsen also related the same story told by his younger brother, but he added, “from that day on, I promised I would treat my children and wife exactly the same way my father treated us.”